

зацікавленого у прояві різноманіття думок і за якого є неприйнятними необґрунтовані їх обмеження. На наш погляд, якщо Україна прагне органічного конституціоналізму, то у Конституції необхідно закріпити ефективний механізм її реалізації. Щодо прав й свобод людини, то вони не повинні переобтяжуватись обмеженнями, широкими мають бути гарантії незалежності суду тощо. Гранично важливим для суспільства є захист приватної власності, підтримка творчості й спонтанної ініціативи. У цьому сенсі європейські конституції є незамінним обмежувачем будь-якої, в тому числі й демократичної влади.

Соколова Алла Костянтинівна

доктор юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри екологічного права
Національного юридичного
університету
імені Ярослава Мудрого

ПЕРСПЕКТИВИ ВОДНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Аналізуючи зміст положень Закону України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період до 2020 року», слід наголосити, що для реалізації екологічної політики потрібна наявність належної законодавчої бази у сфері охорони навколишнього природного середовища, а положення нормативних актів мають бути чіткими і логічними, що сприятиме визначенню національних пріоритетів і досягненню мети – збереженню довкілля. За таких умов основними вимогами до законодавчих приписів є їх відповідність Конституції України, наближення до положень директив ЄС, забезпечення впровадження багатосторонніх екологічних угод (конвенцій, протоколів тощо), стороною яких є Україна, соціальна прийнятність, реалістичність, економічна ефективність. У той же час вони повинні сприяти гнучкому застосуванню певних економічних інструментів і стимулювати впровадження інноваційних екологічних технологій й полегшувати вирішення екологічних проблем на місцевому рівні.

При цьому слід брати до уваги, що для здійснення на належному рівні міжнародного співробітництва у сфері охорони навколишнього природного середовища і забезпечення екологічної безпеки треба: безумовно виконувати міжнародні зобов'язання відповідно до багатосторонніх і двосторонніх міжнародних договорів України; послідовно втілювати в життя рекомендації всесвітніх самітів ООН зі сталого розвитку в містах Ріо-де-Жанейро та Йоганнесбурзі; розширювати співпрацю з питань запобігання транскордонному забрудненню навколишнього природного середовища.

З огляду на це наша держава має неухильно дотримуватися приписів таких актів, як Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження інтегрованих підходів в управління водними ресурсами за басейновим принципом» (2016); «Про оцінку впливу на довкілля» (2017); «Про стратегічну екологічну оцінку» (2018) та ратифікованих міжнародних угод, конвенцій. Зокрема, Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Чорногорії про співробітництво в галузі захисту від природних та інших катастроф (Закон України від 16.11.2016 р.).

Враховуючи складність сучасної екологічної ситуації, у тому числі і в Україні, нагальним завданням правового регламентування у сфері водних відносин є сприяння формуванню водно-екологічного правопорядку і забезпечення екологічної безпеки населення України, а також більш ефективному науково обґрунтованому використанню вод та їх охороні від забруднення, засмічення та вичерпання.

Україна належить до найменш водозабезпечених держав Європи, оскільки запаси місцевих ресурсів річкового стоку на одну людину становлять близько 1,0 тис. м³ на рік. Для порівняння у країнах Європи цей показник становить: Норвегія – 96,9; Швеція – 24,1; Фінляндія – 22,5; Франція – 4,6; Італія – 3,9; Великобританія – 2,7; Польща – 1,7; Німеччина – 1,3; Угорщина – 0,8 тис. м³ на рік. Ресурси поверхневих вод розподілені по території дуже нерівномірно.

Для реалізації Плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.09.2014 р. № 847-р, Мінприроди розробило Плани імплементації Ди-

ректив та Регламентів у сфері охорони довкілля, які, до речі, затверджені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 р. № 371 «Про схвалення розроблених Міністерством екології та природних ресурсів планів імплементації деяких актів законодавства ЄС». У рамках виконання зазначених планів і з метою імплементації Директиви 2000/60/ЄС про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики, зі змінами і доповненнями, внесеними рішенням № 2455/2001/ЄС і Директивою 2009/31/ЄС, опрацьовано проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо впровадженні інтегрованих підходів до управління водними ресурсами за басейновим принципом)», який спрямований на визначення основних засад державної політики щодо інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом; меж головних басейнів річок України, який відповідно до регламенту КМУ направлено на розгляд до Кабінету Міністрів України, а 04.10.2016 р. ухвалено.

Між тим, аналізуючи стан чинного водного законодавства в контексті європейської євроінтеграції, визначимо, що правове забезпечення як формування водно-екологічного правопорядку, так і водної безпеки населення України недосконале. У цьому зв'язку варто окрему увагу приділити певним складовим названого правопорядку, передусім правовій охороні вод та запобіганню шкідливій дії вод. На нашу думку, саме зміст нормативно-правових актів у вказаних сферах потребує ретельного вивчення законодавцем. Йдеться про ретельну підготовку та прийняття чи окремих нормативно-правових актів чи внесення відповідних доповнень та змін до основного нормативного акта у цій сфері – Водного кодексу України.

Список використаних джерел:

1. Водний кодекс України: Закон України від 06.06.1995 р. № 213/95-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 24. Ст. 189.
2. Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2015 році. К.: Міністерство екології та природних ресурсів України, ФОП Грінь Д. С. 2017. 308 с.
3. Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період до 2020 року: Закон України від 21.12.2010 р. № 2818-VI. Офіційний вісник України. 2011. № 3. Ст. 158.